

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ÕPPEAINE<br/>NIMETUS</b>   | <b>MUUSIKA LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>ÕPPEAINE<br/>KIRJELDUS</b> | <p>Muusikal kui universaalsel suhtlusvahendil on läbi aegade olnud tähtis osa laste ja noorte vaimsel, moraalsel ning esteetilisel kasvatamisel. Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem. Üldhariduskooli muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.</p> <p>Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.</p> <p>Muusikaõpetuses tähtsustatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;</li> <li>2) loomingulist eneseväljendust;</li> <li>3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;</li> <li>4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;</li> <li>5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel;</li> <li>6) õppija huvi ja isikupära.</li> </ol> |
|                               | <b>TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD. ÕPITULEMUED<br/>KOOLIASTMETI. ÕPPETEGEVUSE KIRJELDUS<br/>ARENGUPERIOODIDE KAUPA.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## I KOOLIASTE

**I kooliastme** muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Õpiülesannete järjestamisel lähtutakse põhimõttest - tavaliselt uue suunas. 1. kooliastmes püütakse õpilastele õpitavat edasi anda enamjaolt matkimismeetodil kuna lugemisoskus on enamasti puudulik, esmane on õpetaja eeskuju erinevate oskuste omandamisel. Õpilaste muusikalisi võimeid arendava ja üldist arengut korrigeeriva vahendina on kesksel kohal laulmine. Kuna laste sõnavara võib olla piiratud, on ka laulutekstit lihtsad ja kergesti meelde jäävad. Juhul kui õpilasel on raske laulda/meelde jätta tervet laulu, piirdatakse üksikute osade laulmisega. Muusikalised teadmised ja oskused kujundatakse seoses praktilise musitseerimisega, töös rütmiga ning pillimänguõppe kaudu.

### Õpitulemused I kooliastmes

#### 3. klassi lõpetaja:

- 1) on omandanud esmased koostegemise oskused kõigis muusikalistes tegevustes;
- 2) tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, muusikalisest liikumisest ja muusika kuulamisest;
- 3) on saanud esmase ühislaulmise kogemuse, kasutab saateks lihtsamaid lastepille ja kehapilli;
- 4) omab muusika kuulamise kogemusi, suudab väljendada oma muusikalisi elamusi;
- 5) rakendab omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi muusikalistes tegevustes.

### Õppetegevuse kirjeldus arenguperioodide kaupa

#### Õppetegevus 1.–2. klassis

1.–2. klassi muusikaõpetuses on olulisel kohal vaba emotsionaalne eneseväljendus, rõõm muusikast. Seda arendatakse eri viisil musitseerides – lauldes, pilli mängides, muusika saatel liikudes. Ühiselt tegutsedes kujundatakse eri sotsiaalseid oskusi: üksteise kuulamine, lihtsatele küsimustele vastamine, koos musitseerimine jms. Sellel kooliastmel on muusikaõpetuses oluline roll laulumängudel. Muusikatunnis õpitud laulumänge ja liisusalme soovitatakse kasutada ka teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel. Muusikatundides pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele. Praktilise tegevuse käigus tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite ja/või oma häälega. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu; tutvutakse

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     | <p>kiire ja aeglase, rõõmsa ja kurva muusikaga. Helivältusi väljendatakse koostegevuses õpetajaga konkreetsete ja mõistetavate rütmisõnadega, meloodia kõrguse muutusi tähistatakse käeliigutustega. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.</p> <p><b>Õppetegevus 3.–5. klassis</b></p> <p>3.–5. klassi muusikaõpetuses on olulisel kohal laulmine ning muusika rütmis liikumine (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis). Eesmärgiks on hoida ning suurendada huvi ja soovi muusikalistes tegevustes osaleda. Ühise musitseerimise kaudu arendatakse õpilaste rütmitunnet, silma ja käe koostööd, liigutuste koordineerimist; kujundatakse muusikalise eneseväljendamise julgust ja oskusi, suhtlemis- ja koostööoskusi. Laulude valikul arvestatakse õpilaste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Õpilased omandavad mõne pilli esmased mänguvõtted.</p> |
| <b>II KOOLIASTE</b> | <p><b>Õpitulemused II kooliastmes</b></p> <p>6. klassi lõpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) tunneb rõõmu nii individuaalsetest kui ka ühistest muusikalistest tegevustest ja väärtustab musitseerimist;</li> <li>2) arendab oma muusikalisi võimeid ja osaleb aktiivselt muusikalistes tegevustes – laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises;</li> <li>3) osaleb aktiivselt muusikalises loomeprotsessis, katsetab oma ideid erinevates muusikalistes tegevustes;</li> <li>4) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse, põhjendab ja analüüsib oma arvamusi ja valikuid;</li> <li>5) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulu- ja tantsupeo traditsiooni;</li> <li>6) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja suhtub lugupidavalt erinevatesse rahvuskultuuridesse;</li> <li>7) leiab muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest, käitub ohutult virtuaalmaailmas.</li> </ol>                                                                            |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | <p><b>Õppetegevus 3.–5. klassis</b></p> <p>3.–5. klassi muusikaõpetuses on olulisel kohal laulmine ning muusika rütmis liikumine (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis). Eesmärgiks on hoida ning suurendada huvi ja soovi muusikalistes tegevustes osaleda. Ühise musitseerimise kaudu arendatakse õpilaste rütmitunnet, silma ja käe koostööd, liigutuste koordineerimist; kujundatakse muusikalise eneseväljendamise julgust ja oskusi, suhtlemis- ja koostööoskusi. Laulude valikul arvestatakse õpilaste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Õpilased omandavad mõne pilli esmased mänguvõtted.</p> <p><b>Õppetegevus 6.–7. klassis</b></p> <p>6.–7. klassi õppetegevuses tuginetakse omandatud teadmistele ja oskustele. Esmane on positiivsete emotsioonide saamine muusika tegemisest või kuulamisest. Arendatakse õpilaste rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi, esinemisjulgust, suhtlemis- ja koostööoskusi. Õpetaja suunamisel kuulatakse tundides ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Pööratakse tähelepanu ka rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida. Arendatakse oskust väärtustada enda ja teiste loomingut, samuti kultuurisündmusi (sh virtuaalseid) ja nendel osalemist. Kujundatakse oskust väljendada oma arvamusi ja eelistusi ning sallivat suhtumist erinevustesse.</p> |
| <p><b>III KOOLIASTE</b></p> | <p><b>Õpitulemused III kooliastmes</b></p> <p><b>9. klassi lõpetaja:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) väärtustab muusikat ja muusikalisi tegevusi oma igapäevaelu rikastajana;</li> <li>2) osaleb aktiivselt musitseerimise protsessis, rakendab omandatud muusikaalaseid teadmisi ja oskusi – muusikalist kirjaoskust;</li> <li>3) on tutvunud muusika erinevate stiilidega ja arutleb täiskasvanu suunamisel kuulnud muusika üle;</li> <li>4) katsetab muusikalises tegevuses erinevaid ideid, hindab isikupära ja väljendusrikkust;</li> <li>5) tunnetab ja rakendab liikudes muusika karakterit ja väljendusvahendeid;</li> <li>6) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat;</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                             | <p>7) tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.</p> <p><b>Õppetegevus 6.–7. klassis</b></p> <p>6.–7. klassi õppetegevuses tuginetakse omandatud teadmistele ja oskustele. Esmane on positiivsete emotsioonide saamine muusika tegemisest või kuulamisest. Arendatakse õpilaste rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi, esinemisjulgust, suhtlemis- ja koostööoskusi. Õpetaja suunamisel kuulatakse tundides ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Pööratakse tähelepanu ka rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida. Arendatakse oskust väärtustada enda ja teiste loomingut, samuti kultuurisündmusi (sh virtuaalseid) ja nendel osalemist. Kujundatakse oskust väljendada oma arvamusi ja eelistusi ning sallivat suhtumist erinevustesse.</p> <p><b>Õppetegevus 8.–9. klassis</b></p> <p>8.–9. klassis arendatakse jätkuvalt õpilaste individuaalseid muusikalisi võimeid ja huvisid, võimaldatakse erinevaid esinemiskogemusi (laulmine ja pillimäng; esinemine solistina, ansamblis, kooris). Õpilastele tutvustatakse eri ajastute muusikat, tuntumaid heliloojaid ning dirigente Eestis.</p> <p>Õpitakse tundma muusika eri žanre, kirjeldama kuulatud muusikat ning väljendama oma arvamusi ja eelistusi. Arendatakse oskust väärtustada enda ja teiste loomingut, Eesti muusikapärandit ja kaasaegset muusikat. Olulisel kohal õppetegevuses on kontserdi-, teatri- ja muuseumikülastused (sh virtuaalsed).</p> |                                                                                                                                                      |
|                                                                                                             | <b>ÕPITULEMUSED</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>ÕPPESISU</b> <i>sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</i>                     |
| <b>1.klass</b><br>Õpitulemused 1. klassis.<br><br>Õpilane:<br>1) laulab loomuliku hääletooni ja kehahoiuga; | <b>Osaoskus laulmine:</b><br><br>Õpilane:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Laulmisel kasutatakse loomulikku kehahoidu, laululist hingamist, avatud suud, pingevaba tooni ja selget diktsiooni. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2) teeb vahet kõrgel ja madalal helil;<br/> 3) teeb vahet kiirel ja aeglasel muusikal;<br/> 4) eristab erinevaid hääli ja müra muusikast;<br/> 5) tunneb rütmivorme TA, TI-TI;<br/> 6) mängib õpitud rütme nii keha- kui ka rütmipillidel kaasa;<br/> 7) liigub lihtsa muusika rütmis, oskab kasutada liisusalme;<br/> 8) tunneb ära Eesti hümni, käitub hümni laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;<br/> 9) oskab peast mõnda õpitud lastelaulu;<br/> 10) osaleb õpitud laulumängudes, hoiab rivi ja sõõri.</p> | <p>laulab loomuliku hääletooni ja kehahoiuga;<br/> tunneb ära Eesti hümni, käitub hümni laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;<br/> oskab peast mõnda õpitud lastelaulu;<br/> tunneb rütmivorme TA, TI-TI</p> | <p>Lauldakse a capella ja saatena nii kooris (terve klassiga), grupis (rea kaupa, vabalt loodud rühmad) ja üksi. Õpitakse kuulama nii ennast kui ka teisi.</p> <p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, rahva- ja regillaule.</p> <p>Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt).</p> <p>Õpitakse laulma I kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Kevadel“ - „Juba linnukesed...“ (eesti rahvaviis / J. H. Hermann ja P. Tekkel);</p> <p><b>Muusikaline kirjaoskus</b> Laulu õpitakse vastavalt õpilaste võimekusele kuulmise järgi/ käemärkide järgi/ meloodia liikumise kujutamine käega või kombineeritud meetodil.</p> <p>Laulu õpitakse jõukohaste osade kaupa - fraas, rida, salm jne.</p> <p>Kasutatakse ja kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään. Tutvutakse laulu õppimist toetavate mõistetega: viis, rütm,</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>takt, taktijoon, lõpujoon, noot (noodipea ja noodivars)</p> <p>Noodist loetakse silbitatud laulusõnu ning jälgitakse rütmi ja meloodia liikumist.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Loomuliku kehahoiu ja laulmisele omaste hingamispõhimõtete tutvustamine, kasutamine ja kinnistamine, eakohaste hääleharjutuste kasutamine tunni alguse lahtilaulmisel.</p> <p>Erinevate meeleolude edasiandmine, kasutades erinevaid tämbreid ja emotsiooniga seotud silpe (imestus - oi-oi; valu - ai-ai; protest - ei-ei; rõõm - la-la; nõusolek/positiivne - ja-ja). Emotsioonide ja helikõrguste võimalikud seosed (ei - kõrge hää, ja - madalam).</p> <p>Erineva stiiliga noodistamise selgitamine (näiteks teksti erinev asukoht/jaotus), kui kasutatakse õpikuid.</p> <p>Sõnade väljatrükk suuremas tähesuuruses lugemise hõlbustamiseks, kasutades visuaalselt või märgistatult mõisteid salm ja refrään.</p> <p>Märkide märkamine noodikirjas ja vajadusel selgitamine (taktimõõt, kordusmärgid, latern, 1. ja 2. volt jne). Märkide nimetuste kinnistamine nende järjepideva kasutamisega.</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b><br/>Õpilane:</p> <p>mängib õpitud rütme nii keha-<br/>kui ka rütmipillidel kaasa;</p> | <p>Keerukamate viiside õppimine ja kinnistamine viisikäikude kaupa, eesmärgiks võimalikult puhas intoneerimine. Selgitus, et ka spordis tuleb sama asja korduvalt läbi teha, et jookse, vise, hüpe vms välja tuleks.</p> <p><b>Õpitakse tundma rütmivorme TA ja TI-TI ning seostatakse neid pillimänguga (kehapill, rütmipill, plaatpill).</b></p> <p>Tutvustatakse rütmivormi TA-A ja veerandpaus.</p> <p>Arvestatakse noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno), kuid kasutades neid pigem märkidena (näiteks kirjeldades nende välimust).</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/>Rütmimängud kehapillil, näidisvideod leitavad on ka netist (pildiliste rütmiridadega, kaasategemiseks)<br/>Eeskuju matkimine kehapillil- õpetaja (hiljem lapsed ise) teeb ees, teised kordavad - näiteks 4-löögi pikkune rütmirida, kasutades TA, TI-TI rütme<br/>Sama, kuid rütmipillidega - kõlapulgad, kõristid, võrutrummid või djembed - vastavalt võimalustele<br/>Orfi instrumentariumi kasutamine rütmimängudes ja laulude saateks</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus</b><br/> <b>MUUSIKA KUULAMINE</b><br/> <b>Õpilane:</b></p> <p>teeb vahet kõrgel ja madalal helil;<br/> teeb vahet kiirel ja aeglasel muusikal;<br/> eristab erinevaid hääli ja müra muusikast;</p> | <p>Plaatpillide mäng (ühel plaadil korraga) kaasmänguna laulule</p> <p><b>Kuulatakse ja kirjeldatakse loodushääli/linnaruumi helisid.</b></p> <p>Pööratakse tähelepanu erinevate häälte, helide, müra ja kõne eristamisele.</p> <p>Tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite, pillide ja/või oma häälega.</p> <p>Kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase muusikaga.</p> <p>Kuulatakse erineva karakteriga muusikat, laule ja pillilugusid, tutvutakse rõõmsa ja kurva muusikaga.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/> Vaikuse kuulamine klassis - mida me kuuleme, kui kõik on vait?<br/> Helide kuulamine õues - millised helid kostuvad, kui vaikselt kuulata - nimeta kuuldud helisid, mõistata, mis/kes seda teha võiks<br/> Linnuhäälte kuulamine ümbruskonnas, püüd leida hääle allikas -linnu asukoht. Arutelu lindude elupaiga üle - maal, linnas, veekogu ääres jne.<br/> Loomahäälitsused kui muusika. Miks loomad häälitsevad? Kuidas loomad häälitsevad?</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIHKUMINE</b><br/> <b>Õpilane:</b></p> <p>liigub lihtsa muusika rütmis, oskab kasutada liisusalme; osaleb õpitud laulumängudes, hoiab rivi ja sõõri.</p> | <p>Kuidas loomad kuulevad? Miks on loomade kõrvad inimeste omadest tundlikumad? Näiteks Indias, vaimuliku muusika festivalidel esinevatele elevantidele kostub festivalimuusika kõvemana kui inimestele ning seda osaliselt seetõttu, et elevantide kõrvad on inimese omadest lihtsalt suuremad. Tee endale ka elevantikõrvad. Lõika kahe A3-paberi pikemast servast kõrvakujulised tükid välja ja pane siis paberid oma uuteks kõrvadeks. Kas hakkasid tänu oma „elevantikõrvadele“ paremini kuulma?</p> <p><b>Õpitakse ja mängitakse erinevaid laulumänge</b> ("Kes aias?", "Kui sul tuju hea" jne), sh pärimuslikke laulumänge. Väikeklasside puhul tuleb arvestada laulumängude mängimisel osalejate vähesusega ja püüda neid kasutada näiteks koolipidudel või kooliastme üritustel mängimiseks.</p> <p>Kasutatakse erinevaid liikumisviise (rivi, sõõr, voor), eri tempo ja meeleoluga muusikapalu.</p> <p>Kasutatakse liisusalme - liisusalmide tekstid on improvisatsioonilised kõla-, rütmi- ja sõnamängud. Need on lihtsad lugemised, tähenduseta, ainult kõlaefektil põhinevad äiutused või üminad, pöördumised lindude,</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>loomade ja loodusobjektide poole (“Lepatriinu, lenda ära”); narritamissõnad, naljasalmikesed, millele lisanduvad sageli liigutused.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/>         Liikumise kaudu oma keha ja selle liikumis/liigutamisevõimaluste tundma õppimine - vaba liikumine või liikumine muusika saatel.<br/>         Loodusnähtuste (tuul, vihm, kõuemürin jms) / nende sees liikumise kujutamine.<br/>         Tempo/kiiruse tunnetamine - erineva tempoga muusika järgi liikumine (kõnd, kerge jook)<br/>         Erineva taktimõõduga (2- ja 3-osaline) muusika tunnetamine liikumise kaudu<br/>         Ruumi tunnetamine - vaba liikumine kuni "takistuseni" (sein, teine inimene), enne seda pööre uude suunda<br/>         Liikumissuundade õppimine - ette-taha, küljele (siin sageli vajalik mingi märksõna abi - akna poole, ukse poole), vasakule-paremale, keskele. Eri pillide/muusika ajal liikumine ette-taha/vasakule-paremale jne<br/>         Pausilugu - muusika pausi ajal õpilane seisab ning paus täidetakse kehapillil:<br/>         1. plaksud kätega,<br/>         2. patsutused õlgadele,<br/>         3. patsutused kõhule,<br/>         4. patsutus reitele,<br/>         5. patsutus põlvedele,<br/>         6. patsutus varvastele</p> |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Mõisted: pulss, löök; takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot (noodipea, noodivars); viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp/volt; regilaul, helilooja, sõnade autor/luuletaja, koor, orkester, dirigent; piano (vaikselt), forte (valjult), valjenedes, vaibudes.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>2.klass</b><br/>Õpitulemused<br/>2. klassis.</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) teeb vahet pikal ja lühikesel helil ja reageerib nendele erinevalt;</li> <li>2) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu;</li> <li>3) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, PAUS;</li> <li>4) mängib õpitud rütme tuttavate laulude saateks kaasa;</li> <li>5) mängib lihtsamaid kaasmänge keha- ja rütmipillidel;</li> <li>6) laulab lihtsamate regilaulude kooriosa kaasa;</li> <li>7) laulab peast 3–4 lastelaulu;</li> <li>8) mõtleb välja liigutusi tuttavates laulumängudes ja liisutustes;</li> <li>9) tunneb Eesti hümnit, käitub hümnit laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;</li> <li>10) osaleb õpitud laulumängudes.</li> </ol> | <p><b>Osaoskus LAULMINE</b><br/>Õpilane:</p> <p>laulab lihtsamate regilaulude kooriosa kaasa;<br/>laulab peast 3–4 lastelaulu;<br/>tunneb Eesti hümnit, käitub hümnit laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;<br/>tunneb rütmivorme TA, TI-TI, TA-A, PAUS;</p> | <p><b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Laulmisel kasutatakse loomulikku kehahoidu ja laululist hingamist, pingevaba tooni ja selget diktsiooni.</p> <p>Lauldakse a capella/saatega kooris (terve klassiga), rühmas (rea kaupa) ja üksi.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (Eesti Vabariigi aastapäev jt).</p> <p><b>Õpitakse laulma I kooliastme ühislaule:</b><br/>„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu koduke“ (muusika ja sõnad A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus / J. Oro); „Rongisõit“ (G. Ernesaks / E. Niit).</p> |

|  |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                                                                  | <p><b>Muusikaline kirjaoskus.</b> Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja/sõnade looja). Kasutatakse ja kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Arvestatakse noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno).</p> <p>Loetakse noodist silbitatud laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Kasutatakse meloodia õppimisel rütmivorme TA, TI-TI, TA-A ja veerandpaus ning seostatakse neid kaasmängude ja pillimänguga (kehapill, rütmipill, plaatpill).</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine, arvestades lauljate vokaalseid võimeid<br/>Esinemised kooliüritustel (väikeklasside puhul võimalik saada osa ühislaulude laulmisel "suurest koorist"), avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ja nende järgmine</p> <p><b>Kinnistatakse laulude õppimisel kasutatud rütmivorme TA, TI-TI, TA-A ja veerandpaus ning seostatakse neid kaasmängude ja pillimänguga (kehapill, koolis olemasolevad rütmipillid ja plaatpillid).</b></p> |
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b><br/>Õpilane:</p> <p>mängib õpitud rütme tuttavate laulude saateks kaasa<br/>mängib lihtsamaid kaasmänge keha- ja rütmipillidel.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|  |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                                                      | <p>Harjutatakse kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning tutvutakse (kui koolis on olemas) käsikelladega. Plaatpillide ja käsikellade kaasmängude puhul kasutada pentatoonikat.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Rütmimängud kehapillil<br/> Rütmipillide ja fantaasiapillide meisterdamine.<br/> Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus<br/> Rütmikaartide kasutamine - õpitava laulu rütmi ladumine noodi eeskujul. Endale vajaliku arvu kaartide väljaarvutamine/loendamine (mitu TI-TI-t, mitu TA-d on vaja võtta) - kui arvud selged. Õpilaste loodud rütmiread (kokkulepe näiteks - kasutada on 4 kaarti), mida esitab rütmipillil paariline. Autor (vajadusel õpetaja abiga) kontrollib esitatut.</p> <p><b>Liikumistegevuste kaudu püütakse tunnetada ruumi, enda ja kaaslaste paiknemist ja liikumist selles. Tunnetatakse erinevaid temposid ja katsetatakse eri liikumisviise.</b><br/> Püütakse väljendada muusika dünaamikat ja meeleolu liigutuste/liikumiste kaudu.<br/> Õpitakse ja mängitakse erinevaid laulumänge.</p> |
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIIKUMINE</b><br/> Õpilane:</p> <p>väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu, osaleb õpitud laulumängudes.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/>Erinevad vabad/improvisatoorsed liikumised muusika meeleolu väljendamiseks, abivahendite kasutamine.<br/>Keerukuju muusikaline variant: muusika ajal võivad õpilased hüpata, joosta, tantsida - täpselt nii, nagu ise tahavad. Kui muusika vaikib, peavad kõik jääma mingisse asendisse paigale. Liigutada tohib siis, kui muusika jätkub.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>3.klass</b><br/>Õpitulemused 3. klassis.</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) oskab peast 3–4 lastelaulu;</li> <li>2) laulab tuttavaid laule ilmekalt ja õige kehahoiuga;</li> <li>3) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinaatodes ja/või kaasmängudes;</li> <li>4) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, PAUS, TA-A;</li> <li>5) viipab käega kaheosalist taktimõõtu;</li> <li>6) eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõnalisest;</li> <li>7) kirjeldab kuulatud muusikapala iseloomu (kurb/rõõmus; aeglane/kiire);</li> <li>8) laulab Eesti hümni vastavalt võimetele kaasa;</li> <li>9) eristab ja iseloomustab rahvakalendri tähtpäevadega seotud traditsioone, osaleb laulmisel;</li> <li>10) osaleb õpitud laulumängudes.</li> </ol> | <p><b>Osaoskus LAULMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>laulab lihtsamate regilaulude kooriosa kaasa;<br/>laulab peast 3–4 lastelaulu;<br/>tunneb Eesti hümni, käitub hümni laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;<br/>tunneb rütmivorme TA, TI-TI, TA-A, PAUS;</p> | <p><b>Kasutatakse ja kinnistatakse 1. ja 2. klassis omandatud teadmisi.</b></p> <p><b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Laulmisel kasutatakse loomulikku kehahoidu ja laululist hingamist, pingevaba tooni ja selget diktsiooni. Lauldakse a capella ja saatega kooris (terve klassiga), rühmas (rea kaupa) ja ka üksi. Õpitakse kuulama nii ennast kui ka teisi.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega ( Eesti Vabariigi aastapäev jt).</p> <p><b>Õpitakse I kooliastme ühislaule:</b> „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Lapsed, tuppa“ (sõnad E. L.</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Wöhrmann) „Teele, teelee, kurekesed“ (sõnad Fr. Kuhlbars), „Uhti, uhti, uhkesti“ (eesti rahvaviis / A. Piirikivi), „Emakesele“ (M. Härma / A. Oengo-Johanson)</p> <p><b>Muusikaline kirjaoskus.</b> Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja/sõnade looja). Loetakse noodist silbitatud laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Arvestatakse noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno). Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p><b>Kasutatakse ja kinnistatakse õpitud rütmivorme</b> TA, TI-TI, TA-A, PAUS.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Hääle- ja hingamisharjutused, arvestades ja arendades lauljate vokaalseid võimeid<br/> Ea- ja teemakohaste laulude laulmine<br/> Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ning nende järgmine</p> <p>Osaoskus <b>PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:<br/> mängib õpitud rütme tuttavate laulude saateks kaasa<br/> mängib lihtsamaid kaasmänge keha- ja rütmipillidel<br/> Harjutatakse kaasmänge keha- ja rütmipillidel.</p> |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Tutvutakse plaatpillidega, kasutatakse põhiastmete (I, IV, V) plaate kaasmängudes.</p> <p>Tutvutakse eesti rahvapillidega (väikekannel jt)</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Rütmiharjutused keha - ja rütmipillidel. Suurte ja väikeste numbrite kasutamine helivältuse märgistamiseks, number ise märgib mängitavat astet helireas. Plaatpilli mängu puhul saab tähtede ja numbrite asemel kasutada värvilisi kleepsutäppe. Sama värvi, kui on tähistatud plaat, on ka tähis noodis. Löökide arv=täppide arv taktis. Kaks korda vaja lüüa - 2 täppi vastavas kohas noodis (paarisarvulise taktimõõdu korral, kas 1. ja 2. löögil või siis 1. ja 3. löögil).</p> <p>Värviliste täppide abi saab kasutada ka väikekandle õppimisel. Täpid kleebitakse vastavate keelte alla (I astme akordil siis vastavalt 2., 4. ja 6 keele alla, V astme akord 1., 3. ja 6 keele alla ning IV astme akord 2., 3. ja 5. keele alla) ning sama värvi täpp noodirea kohale sinna, kus loos peaks kõlama akord.</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIIKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu osaleb õpitud laulumängudes</p> | <p><b>Meetrumi-taktimõõtu tunnetatakse ja väljendatakse liigutuste või liikumistega.</b></p> <p>Rütmi-ostinatod kehapillile.<br/>Liigutused-liikumised lauludele (teksti alusel/teksti meelde jätmise hõlbustamiseks).<br/>Õpitakse erinevaid laulumänge.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Muusika väljendusvahendite (tempo - kiire, aeglane; meloodia - astmeliselt kulgev, hüpetega, lühikesed/pikad helivältused; harmoonia - tihe, hõre) tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.<br/>Eeskuju järgi liikumised - virtuaalsed rütmimängud (body percussion), laste-zumba<br/>Marssimine erinevates tempodes, liikumissuundade vahetamine.<br/>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.<br/>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine.<br/>Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme.<br/>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>4.klass</b><br/>Õpitulemused 4. klassis.</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) teab peast 3–4 lastelaulu, sealhulgas vastavalt võimetele Eesti hümn;</li> <li>2) laulab tuttavaid laule võimalikult selge diktsiooni, kõlava tooni ja õige kehahoiuga;</li> <li>3) tunneb 3-osalist taktimõõtu ja rütmivältust TA-A-A;</li> <li>4) viipab käega 3-osalist taktimõõtu;</li> <li>5) mõistab terminite orkester ja orkestrijuhth/irigent tähendust;</li> <li>6) eristab vokaalmuusikat instrumentaalmuusikast;</li> <li>7) on tutvunud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerides.</li> </ol> | <p><b>Osaoskus LAULMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>laulab tuttavaid laule võimalikult selge diktsiooni, kõlava tooni ja õige kehahoiuga;</p> <p>teab peast 3–4 lastelaulu, sealhulgas vastavalt võimetele Eesti hümn;</p> <p>tunneb 3-osalist taktimõõtu ja rütmivältust TA-A-A;</p> <p>viipab käega 3-osalist taktimõõtu;</p> | <p><b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele. Lauldakse a cappella ja saatega nii üksi, kui ka ansamblis mille käigus kuuldakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule. Laulude valikul arvestatakse õpilaste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule.</p> <p><b>Õpitakse laulma II kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Mu isamaa armas”, „Püha õõ”.</b></p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mihkclipäev, mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emakeelepäev, emadepäev jt).</p> <p><b>Muusikaline kirjaoskus.</b> Tutvutakse laulu autoritega, kinnistatakse mõisteid helilooja, luuletaja/teksti autor. Selgitatakse autori õigust enda loodule.</p> <p><b>Kinnistatakse laulu õppimist toetavat õpitud muusikateooriat.</b> Loetakse noodist silbitatud laulusõnu ning jälgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Arvestatakse noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno). Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p><b>Kasutatakse ja kinnistatakse varem õpitud rütmivorme</b> TA, TI-TI, TA-A, paus. Tutvutakse rütmivältusega TA-A-A. Tutvustatakse 3-osalist taktimõõtu. Tutvutakse muusikaliste väljendusvahenditega - dünaamika - f - valjult, p - vaikselt; valjenedes, vaibudes</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>on tutvunud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerides.</p> | <p>Loomuliku kehahoiu ja laulmisele omaste hingamispõhimõtete kinnistamine, hääleharjutuste kasutamine lahtilaulmiseks Eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, regilaulude, eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, ansamblis (näiteks ridade kaupa) ja üksi.</p> <p>I kooliastme ühislaulude kordamine.</p> <p><b>Rakendatakse kehapilli ja Orff-instrumentaariumi ostinatodes, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</b></p> <p>Vastavalt kooli võimalustele ja sõltuvalt pillide olemasolust tutvutakse väikekandle/plokkflöödi/plaatpillide mänguvõtetega</p> <p>harjutatakse väikekandle mängu I ja V astme akordidega</p> <p>harjutatakse plokkflöödi esmaseid mänguvõtteid kolme noodi (G, A, H) ulatuses</p> <p>harjutatakse mängu plaatpillidel (helistiku põhiastmed)</p> <p>Rakendatakse väikekandle/plaatpillimängu lihtsamate laulude saateks.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>mõistab terminite orkester ja orkestrijuhth/irigent tähendust; eristab vokaalmuusikat instrumentaalmuusikast; tunneb 3-osalist taktimõõtu ja rütmivältust TA-A-A; viipab käega 3-osalist taktimõõtu.</p> | <p>Rütm'i improvis'eerimine kehapiillil ja rütmipiillidel.</p> <p>Laulude kaasmäng plaatpiillidel (helistiku põhiastmetel vastavalt võimekusele kas üksi või jaotatuna rühmas).</p> <p>Keha-, rütm'i- ja plaatpiillidel lihtsamate ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Musitseerimine väikekandlel ja/või plokklöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid. Lihtsamate meloodiate esitamine plaatpiillidel või klavpiillidel või erinevatel digitaalsetel rakendustel (piano online).</p> <p><b>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi, külastatud kontserte/muusikalavastusi.</b></p> <p>Avaldatakse nende kohta arvamust, kasutades õpitud muusikalist sõnavara. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.</p> <p>Tutvutakse teadlikult vokaalmuusika ja instrumentaalmuusikaga. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat. Kuulatakse erineva taktimõõduga muusikapalu, eristamaks 2- ja 3-osalist taktimõõtu.</p> <p>Kuulatakse ja võrreldakse hääle- ja kooriliike. Kirjeldatakse oma koolis või kodukohas tegutsevaid koore - mis liik/liigid, kui suur koosseis, kes seal laulavad, mida esitavad, kus on neid kuulda/näha olnud.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Tutvutakse esituskooosseisudega. Õpitakse tundma mõisteid orkester ja dirigent. Kuulatakse erinevaid pillirühmi (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid) ja eristatakse pillirühmi kõla ja välimuse järgi.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega, otsitakse infot autorite kohta, meenutatakse, kas on ka varem tema loomingut õpitud/esitatud.</p> <p>Kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldut. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille (hiu kannel, kannel, lõõtspill, torupill, sarved, viled, parmupill jt) ning kirjeldatakse neid. Arutletakse, millest pillid valmistatud ja milliste materjalide ja töövõtetega saaks ise samasuguse ise valmistada.</p> <p>Dramatiseeringud ja liikumised kuuldud või kuulatava muusika järgi. Kuuldud muusika visualiseerimine kunstitöodes.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Liikumismäng hääleliikidest<br/> <a href="https://www.liikumakutsuvkool.ee/haaleliigid-1/">https://www.liikumakutsuvkool.ee/haaleliigid-1/</a><br/> Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine.</p> |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE<br/>LIIKUMINE</b></p> | <p>Kuuldud muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu.<br/> Valikuliselt erinevate heliloojate, näiteks eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojate teoste kuulamine.<br/> Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine (näiteks pilli-, häälerühmade ja rahvapillide eristamine, heliloojate loominguga seostamine autoriga jne).<br/> Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne).</p> <p><b>Laulu- ja ringmängude mängimine, tantsuliste mõistete rivi, ring/sõõr, viirg rakendamine.</b></p> <p>Ruumis paiknemine, enda ja kaaslaste liikumise tunnetamine ruumis.<br/> Kuulatud muusika väljendamine liikumistes: dünaamika väljendamine, erineva tempo ja rütmide kasutamine ja tunnetamine, loovliikumine.</p> <p>Kaasmängud keha- ja rütmipillidel.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.<br/> Muusika väljendusvahendite (tempo, rütm, dünaamika) tunnetamine liikumise kaudu.<br/> Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> |
|--|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE OMALOOMIMNG</b></p>                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Ühiste liikumiskompositsioonide ja erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine, vahendite (lindid, kangad jms) kasutamine.</p> <p><b>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos.</b> Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult. Luuakse kaasmänge keha-, rütmi- või plaatpillidel, loovliikumisi, improvisatsiooni.</p>                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>5.klass</b></p> <p>Õpitulemused 5. klassis</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;</li> <li>2) laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga;</li> <li>3) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes;</li> <li>4) teeb vahet 2- ja 3-osalisel taktimõõdul;</li> <li>5) iseloomustab kuulatud muusikat abivahendite toel;</li> <li>6) on tutvunud eesti rahvapillide ja rahvamuusikaga;</li> <li>7) on omandanud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmased mänguvõtted ja kasutab neid musitseerides</li> </ol> | <p><b>Osaoskus LAULMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga;</p> <p>laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;</p> <p>saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes;</p> <p>teeb vahet 2- ja 3-osalisel taktimõõdul.</p> | <p><b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja sügava/laululise hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele. Lauldakse a cappella ja saatega nii üksi kui ka ansamblis. Laulu valikul arvestada hääle isikupära ja sobivat tessituuri.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, eristades neid üksteisest kõla alusel ja tunnuste/ülesehituse alusel. Lauldakse ühehäälsed laule, kaanoneid ning lihtsamaid kahehäälsed seadeid. Laulude valikul arvestatakse õpilaste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule.</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Repertuaari valimisse kaasata õpilasi, arvestades nende arvamusi ja soove. Vajadusel anda ette teatud kriteeriumid (teema - jõulud, kevad; pikkus jne). Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mihklipäev, mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emakeelepäev, emadepäev jt).</p> <p>Õpitakse laulma peast II kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Mu isamaa armas”, „Püha öö”.</p> <p><b>Muusikaline kirjaoskus.</b> Tutvutakse laulu autoritega, kinnistatakse mõisteid helilooja, luuletaja/teksti autor. Selgitatakse autori õigust enda loodule. Loetakse noodist silbitatud laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Arvestatakse noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno). Kinnistatakse mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Tutvutakse muusikaliste väljendusvahenditega f - valjult, p - vaikselt; valjenedes, vaibudes</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Loomuliku kehahoiu ja laulmisele omaste hingamispõhimõtete kinnistamine, hääleharjutuste kasutamine lahtilaulmisel.</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:<br/>on tutvunud eesti rahvapillide ja rahvamuusikaga;<br/>on omandanud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmased mänguvõtted ja kasutab neid musitseerides</p> | <p>Laulu õppimine jõukohaste osade kaupa - fraas, rida, salm jne. Keerukamate meloodiate õppimine ja kinnistamine viisikäikude kaupa, eesmärgiks võimalikult puhas intoneerimine. Selgitus, et ka spordis tuleb sama asja korduvalt läbi teha, et jookse, vise, hüpe vms välja tuleks.</p> <p>Tähelepanu pööramine laulu ülesehitusele, salmi ja refrääni eristamine. Erineva stiiliga noodistamise selgitamine (näiteks teksti asukoht noodis).</p> <p>Märkide märkamine noodikirjas ja vajadusel selgitamine (taktimõõt, kordusmärgid, latern, 1. ja 2. volt jne). Võimalusel kinnistada märkide nimetusi.</p> <p><b>Õpitakse tundma eesti rahvapille, nende kõla (seos materjalidega, millest nad on valmistatud) ja mänguvõtteid.</b></p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel harjutatakse ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimist. Pillimängus rakendatakse õigeid mänguvõtteid.</p> <p>Harjutatakse lihtsamate laulude saatmist pillidega, vajadusel jätkata eelnevalt õpitud/kasutatud alternatiivsete võimalustega (värvid, numbrid, figuurnoodid).</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Tutvustatakse/ tuletatakse meelde noodijoonestikku (read ja vahed), absoluutset noodisüsteemi (igal noodil on oma kindel koht noodijoonestikul), nootide tähtnimetusi ning võimaluse korral luua seos - nootide asetus noodijoonestikul ja klaviatuuril (loob eelduse ja võimaluse klahvpillimängu õppimiseks). Kasutada tähtnimesid, tutvustada klahvpille ning luua seos plaatpillide tähtnimede ja klaviatuuriga. Klahvpillidel mängu katsetada veebirakendustes, Youtubes leitavad erinevad variandid visuaalseks toeks.</p> <p>Vastavalt kooli võimalustele, sõltuvalt pillide olemasolust:</p> <p>Väikekandlel õpitakse uus akord IV; harjutatakse I, V ja IV akordi ning rakendatakse laulude saatmisel</p> <p>Plokkflöödil õpitakse uued noodid C ja D, kinnistatakse plokkflöödi mänguvõtteid 4-5 noodi ulatuses ( G, A, H, C, D)</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. Lihtsamate ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Laulude kaasmäng plaatpillidel (helistiku põhiastmetel vastavalt mängijate võimekusele kas üksi või jaotatuna rühmaliikmete vahel). Musitseerimine väikekandel või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Klahvpillimäng - Youtubest leiab näidis- ja õppevideosid, kus tähtnimetuste ja eri pikkustega riskülikute (märgib helivälist) abil saab õppida klahvpillimängu. Video seadetest saab valida eri kiirusega esitusi - õppimiseks saab valida aeglasema versiooni. Eri värvidega on märgistatud parema käe meloodia ja vasaku käe saatepartii.</p> <p>Klaviatuuri markeerimiseks saab kasutada paberklaviatuuri. Klahvpillimängu õppes saab tugineda plaatpillimängu kogemusele. Figurnootide kasutamise võimalus.</p> <p>Paberist ja rullitav kummist klaviatuur - sõrmede koordineerimise harjutamiseks ja tähtnimede asukoha kinnistamiseks klaviatuuril, ei saa klahvi vajutamise tunnetust.</p> <p>Lihtsamate meloodiate esitamine klahvpillidel või erinevates veebirakendustes (otsingusõnaga virtual piano/piano online).</p> <p>Klaverimängu õppe videod youtubes (EASY Piano Tutorial - värvilised ruudud tähtnimedega "klahvidele langemas"; Piano Easy Tutorial With Sheet - koos noodiga), seadetest saab valida õppimiseks aeglasema kiiruse.</p> |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>iseloomustab kuulatud muusikat abivahendite toel</p> | <p><b>Kuulatakse eesti rahvamuusikat, eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille (hiiu kannel, kannel, lõõtspill, torupill, sarved, viled, parmupill jt).</b></p> <p>Kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldut, kasutades abivahendeid (näiteks muusikaliste väljendusvahendite sõnakaarte).</p> <p>Vokaal- ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat ja püütakse kirjeldada esituskoosseise (palju pille/vähe pille; keel-/puhkpillid jne).</p> <p>Õpitakse tundma mõisteid orkester ja dirigent. Kuulatakse erinevaid pillirühmi (klahvpillid, keelpillid, puhkpillid, löökpillid) ja eristatakse pillirühmi kõla ja välimuse järgi; tutvutakse pillide nimetustega. Kuulatakse ja võrreldakse hääleliike. Tutvustatakse kooriliike.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega, püütakse meenutada sama autori juba eelnevalt õpitud/tutvutud laule/lugusid. Kuulatakse erineva taktimõõduga muusikapalu, eristamaks 2- ja 3-osalist taktimõõtu.</p> <p>Kuuldud muusika visualiseerimine kunstitöodes. Dramatiseeringud ja liikumised kuuldud/kuulatava muusika järgi.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIIKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>arendab muusikalist väljendusoskust liikumise ja rütmimängude kaudu.</p> | <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi, külastatud kontserte/muusikalavastusi. Avaldatakse nende kohta arvamust, kasutades õpitud muusikalist sõnavara. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Kuuldud muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine.<br/> Kuuldud muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu.<br/> Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine rühmatööna (näiteks pilli-, häälerühmade ja rahvapillide eristamine jne).<br/> Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne)</p> <p><b>Muusikaline tajus: muusika rütm, tempo ja dünaamika tunnetamine, erinevate rütmikujundite tuvastamine ning nende väljendamine liikumise/liigutuste kaudu;</b> oma liikumise kohandamine vastavalt muusika iseloomule.</p> <p>Ruumiteadlikkus ja koordineerimine: Arendatakse ruumitunnetust - ruumis paiknemine, enda ja kaaslaste liikumise tunnetamine ruumis.<br/> Motoorika, koordineerimise, tähelepanuvõime ja väljendusoskuse arendamine loovliikumise ja rütmimängude kaudu.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Eneseväljendus ja loovus: loovuse arendamine, väljendades ennast isikupärasel viisil läbi liikumise; muusika, kehakeele ja liikumise kasutamine, et väljendada oma mõtteid ja emotsioone; kuulatud muusika väljendamine: erineva tempo ja rütmide kasutamine; muusika dünaamika, sisu, karakteri väljendamine liikumistes.</p> <p>Mängitakse laulu- ja ringmänge, rakendatakse mõisteid rivi, ring/sõõr, viirg. Tantsitakse lihtsamaid rahvatantse. Kaasmängud keha- ja rütmipillidel.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.<br/> Muusika väljendusvahendite (tempo, rütm, dünaamika) tunnetamine liikumise kaudu.<br/> Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.<br/> Ühiste liikumiskompositsioonide ja erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine, vahendite (lindid, kangad jms) kasutamine.</p> <p><b>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos.</b> Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult. Luuakse kaasmänge keha-, rütmi- või plaatpillidel, loovliikumisi, improvisatsiooni.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Osaoskus MUUSIKALINE  
OMALOOMING**



|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                        | Muusikalised kahekõned - õpetaja küsib, õpilane vastab. Tekst võib olla realistlik (mis on sinu nimi?) kui ka hääled/häälitsused (la-la-la, pa-pa-pa jne)                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>6.klass</b><br><br>Õpitulemused 6. klassis<br><br>Õpilane:<br>1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;<br>2) laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga;<br>3) eristab kuulamise järgi marssi, valssi ja polkat; | <b>Osaoskus LAULMINE</b><br><br>Õpilane:<br><br>laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;<br>laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga; | <b>Laulmine ja laulutehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja sügava/laululise hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele. Laulu valikul arvestada hääle isikupära ja sobivat tessituuri. Lauldakse a cappella ja saatega, koos, ansamblis ja ka üksi (vastavalt võimalustele ja võimekusele). Püütakse edasi anda laulu meeleolu ja sõnumit, |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>4) tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike;<br/> 5) laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone;<br/> 6) tunneb eesti olulisemaid rahvapärimisi nii välismaal kui ka kodus järgi, teab nende nimetusi;<br/> 7) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeest;<br/> 8) on tutvunud erinevate kooriliikidega;<br/> 9) eristab abivahendite toetudes kõrget ja madalat mees- ja naishäälet;<br/> 10) teab, mis on häälemurre, tunneb häälehoiu põhimõtteid ja rakendab neid häälemurre perioodil.</p> | <p>teab, mis on häälemurre, tunneb häälehoiu põhimõtteid ja rakendab neid häälemurre perioodil.<br/> tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike;<br/> laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone;</p> | <p>kasutatakse dünaamika võimalusi esitada laulu väljendusrikkalt.<br/> <b>Repertuaar.</b> Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu vastavalt nende esitusvõtetele.<br/> Lauldakse ühe- ja kahehäälsed laule, kaanoneid.<br/> Laulude valikul arvestatakse õpilaste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule.</p> <p>Repertuaari valikusse võiks kaasata õpilasi, valikul arvestatakse eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid, luuakse seos kirjandustundides õpituga.<br/> Väärtustatakse ühislaulmist, lauldakse peast II kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Kui Kungla rahvas“, „Majakene mere ääres“.</p> <p><b>Muusikaline kirjaoskus.</b> Laulu õppimisel kasutatakse ja kinnistatakse õpitud võtteid ja mõisteid. Vajadusel selgitatakse erinevaid laulu noodikirja/ülesehituse variante (sõnade paigutused noodikirjas ja noodiridade all jms).</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Tähelepanu pööramine hääle tekitamisele - loomulik kehahoiak, laululine hingamine (kiire ja sügav, kahinata sissehingamine, aeglane väljahingamine/õhu vabastamine laulmisel), vaba toonitekitamine, selge hääldus, võimalikult puhas intonatsioon/kõlapuhtus, ilmekus esitusel.<br/> Hääleharjutused, lahtilaulmine tunni alguses/ enne laulmist, hääleulatuse ja -tugevuse arendamine, helikõrguste tunnetamine laulmisel.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>rakendab varem õpitud pillimänguvõtteid ning kasutab pillimängu laulude saadetes või vahemängudes.</p> | <p>Õpitud laulude kordamine, eakohaste ühislaulude, eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.</p> <p><b>Plokkflöödi mängus kinnistatakse õpitud mänguvõtteid viie noodi ulatuses ( G, A, H, C, D), õpitakse juurde parema käe sõrmede lisamisel uued noodid E, FIS ja D.</b> Uute nootide omandamisel on võimalik õppida lugusid nii G kui D duuris, mis on plokkflöödi õppes lihtsad helistikud.</p> <p>Väikekandle või plokkflöödi mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid, harjutatakse lihtsamate laulude saatmist pillidega. Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris, ansamblis kui ka üksi.</p> <p>Musitseerimisel kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Noodist mängimisel kinnistatakse absoluutset noodisüsteemi. Paigutatakse absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused) klaviatuurile (süntesaator/klaver/erinevad rakendused) ja mängitakse lihtsamaid meloodiaid plaatpillidel/klaviatuuril.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> <p>Rütmi ja meloodia esitamine või improviseerimine plaatpillidel.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Musitseerimine väikekandel või plokkflöödil, kasutades õpitud mänguvõtteid.</p> <p>Klahvpillimäng - Youtubest leiab näidis- ja õppevideosid, kus tähtnimetuste ja eri pikkustega riskülikute (märgib helivältust) abil saab õppida klahvpillimängu. Video seadetest saab valida eri kiirusega esitusi - õppimiseks saab valida aeglasema versiooni. Eri värvidega on märgistatud parema käe meloodia ja vasaku käe saatepartii. Oma nutitelefoni ja/või kooli nuhvi (visuaal) ja kõrvaklappidega (enda mäng) saab igaüks iseseisvalt harjutada.</p> <p>Veebirakenduste kasutamine pilliõppes (virtual piano jt). Lihtsamate meloodiate esitamine klahvpillidel või erinevatel digitaalsetel rakendustel.</p> |
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>eristab abivahenditele toetudes kõrget ja madalat mees- ja naishäält; on tutvunud erinevate kooriliikidega; teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost; tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike; teab regilaulu esitamise traditsioone; tunneb eesti olulisemaid rahvapille nii välimuse kui ka kõla järgi, teab nende nimetusi;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|  | <p><b>Hääl. Kuulatakse ja võrreldakse hääleliike, selgitatakse hääle tekkimist, häälemurret.</b></p> <p>Kuulatakse ja võrreldakse kooriliike. Kirjeldatakse oma koolis või kodukohas tegutsevaid koore - mis liik/liigid, kui suur koosseis, kes seal laulavad, mida esitavad, kus on neid kuulda/näha olnud. Kuulatakse laulupeo esitusi tuttavatest lauludest. Arutletakse laulupeo kogemuse ja tähenduse üle.</p> <p>Eesti rahvamuusika. Kuulatakse ja eristatakse vanemat ja uuemat rahvalaulu (meloodia, sisu/tekst, esitusviis); rahvamuusikat ja seda esitavaid rahvapille; rahvatantse ja laulumänge.</p>                                                                                               |

|  |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>eristab kuulamise järgi marssi, valssi ja polkat.</p> | <p>Euroopa rahvaste muusika. Tutvutakse valikuliselt Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Poola, Saksamaa, Austria, Suurbritannia, Venemaa muusikatraditsioonidega. Arutelude ja vestluste käigus võrreldakse õpitud rahvaste muusikat eesti rahvamuusikaga, nt leitakse erinevusi ja sarnasusi eesti rahvapillidega (pillirühm, kuju, kõla).</p> <p>Kinnistatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavaid. Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või kirjalikult muusika oskussõnavara kasutades või muul looval viisil.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Liikumismäng hääleliikidest.<br/> Pane käed kaelale ja tee erinevaid häälightsusi. Pane tähele, millisel kaelapiirkonnal sa heli tunned ja seda, milline see heli tundub. Võta käed kaelalt ära ja pane need vastu rinda: millises piirkonnas sa heli kõige paremini tunned, kui laulad kõrge või madala häälega?</p> <p>Proovi erinevates ruumides heli tekitada – kasuta oma katseks klassiruumi, koridori, suurt saali/aulat, võimlat, dušikabiini ja välitingimusi. Kuidas su häälel nendes erinevates ruumides kõlab? Mil moel madala ja kõrge hääle poolt tekitatav kaja erineb?</p> <p>Suru oma nägu vastu täispuhutud õhupalli ja püüa siis rääkida. Miks sa nüüd heli oma sõrmeotstes tunned?</p> <p>Räägi jogurtitopsi sisse, püüa oma häält mööda nõõri edasi anda. Kinnita nõõri üks otsa</p> |
|--|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIIKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>eristab kuulamise järgi marssi, valssi ja polkat;<br/>teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost.</p> | <p>jogurtitopsi põhja külge ja teine täispuhutud õhupalli külge. Anna õhupall oma sõbra kätte. Palu sõbral seejärel nõör pingule tõmmata ja õhupalli vastu üht oma kõrva hoida. Räägi midagi jogurtitopsi sisse. Millise kõlaga jogurtitopsi räägitud hää on?</p> <p>Esitlused/plakatid pillidest, hääleliikidest, autoritest, erinevate maade kultuuridest jne. Intervjuu laulupeol osalenud tuttava isikuga (üheskoos ettevalmistatud küsimustega).</p> <p><b>Muusikaline taj:</b> muusika rütmi, tempo ja dünaamika tunnetamine, erinevate rütmikujundite tuvastamine ning nende väljendamine liikumiste/liigutuste kaudu; oma liikumiste kohandamine vastavalt muusika iseloomule.</p> <p>Kuulatakse eriilmelisi tantse - marss, valss, polka. Püütakse liikuda muusika iseloomule vastavalt, võimalusel kasutatakse liikumisel valsi ja polka põhisamme.</p> <p>Ruumiteadlikkus ja koordineatsioon: keha tunnetuse ja koordineatsiooni arendamine; liikumistegevuste kaudu enda ja teiste tunnetamine, arvestamine paiknemisega ruumis ja liikumistrajektooriga; kehakeele kasutamine, arvestades ruumi võimalusi ja muusika iseloomu.</p> <p>Grupisisene suhtlus: tegevusi võib läbi viia üheskoos, rühmades ja ühekaupa tegutsedes, arvestades osalejate vajaduste, oskuste ja võimalustega; teistega arvestamine, grupisisese</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>suhtluse ja koostöö arendamine, luues üheskoos liikumismustreid ja -kavasid.</p> <p>Eneseväljendus ja loovus: muusika, kehakeele ja liikumise kasutamine, et väljendada oma mõtteid ja emotsioone; loovuse arendamine, väljendades ennast isikupärasel viisil läbi liikumise</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/> Meetrumi/taktimõõdu tunnetamine ja väljendamine liigutuste või liikumistega<br/> Rütmi-ostinatod kehapillile<br/> Rütmi ja dünaamika väljendamine liigutuste või liikumistega<br/> Muusikapaladele/lauludele liigutuste loomine - loovliikumine, tantsuline omalooming<br/> Pärimuslikud laulumängud, ringmängud<br/> Folkloorsed ja rahvatantsud, teiste rahvaste tantsud<br/> Laste-zumbad jms videotes - eeskuju järgi liikumine.</p> <p><b>Turvalise ja loomisvabadust toetava keskkonna kujundamine, kus hinnaliseks peetakse ka eksimusi ning õpitakse ebaõnnestunud katsetustest.</b> Lugupidav suhtumine kaasõpilaste loominguksse.</p> <p>Loomine võiks alata väiksematest katsetustest õppijale tuttavalt viisil (üminad, rütmikompositsioonid, helid ja kooskõlad jms), kasutades keha, häält ja olemasolevaid pille. Tutvutakse muusikateose interpreteerimisvõimalustega (töötlus,</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Osaoskus MUUSIKALINE  
OMALOOMING**

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>orkestratsioon, remiks, kaver, rahvalaulu originaalesituse kasutamine kaasaegses loos).</p> <p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos. Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult. Luuakse kaasmänge keha-, rütmi- või plaatpillidel, loovliikumisi, improvisatsiooni.</p> <p>Muusikaloomet võib katsetada erinevates veebikeskkondades (Incredybox)</p> |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>7.klass</b><br>Õpitulemused 7. klassis<br><br>Õpilane:<br>1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn; | <b>Osaoskus LAULMINE</b><br><br>Õpilane:<br><br>laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn; | <b>Laulmine ja hääletehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja sügava/laululise hingamisega. Arendatakse helikõrguste tunnetamist laulmisel, hääleulatust ja -tugevust; pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele, rõhutatakse diktsiooni täpsust ja selgust. Järgitakse |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2) laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;<br/> 3) on tutvunud sümfooniaorkestri erinevate pillirühmadega;<br/> 4) tunneb keel-, puhk- ja löökpille;<br/> 5) oskab kuuldeliselt eristada erinevaid instrumente;<br/> 6) on tutvunud nootide silpnimetustega ja nootide asetusega noodijoonestikul;<br/> 7) eristab kuulamise järgi duur- ja moll-helilaadi;<br/> 8) tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja paus</p> | <p>laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;<br/> tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause.</p> | <p>häälehoidu häälemurdeperioodil, arvestatakse võimete ja hääle isikupäraga, pakkudes toetavat ja vajadusel individuaalset lähenemist.</p> <p>Laulude õppimisel kasutatakse omandatud muusikalist kirjaoskust (helivältused, rütmifiguurid, laulu vorm jne). Püütakse edasi anda laulu meeleolu ja sõnumit, kasutatakse dünaamika võimalusi esitada laulu väljendusrikkalt. Laule esitatakse vastavalt oma võimetele ning oma oskuste ja kogemuste kohaselt, arvestatakse esitatava laulu sõnade emotsionaalse tähenduse ja muusikapala stiiliga.</p> <p>Lauldakse a cappella ja saatega, koos, ansamblis ja ka üksi (vastavalt võimalustele ja võimekusele). Esinemiskogemust võimaldatakse erinevate esinemiste kaudu individuaalsetes etteastetes, väikestes rühmades või suuremates koostööprojektides, arendades ka koostöö- ja suhtlusoskusi. Enesekindlust ja positiivset lavakogemust annab toetav ja turvaline keskkond.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse ühe- ja kahehääelseid ea- ja teemakohaseid laule, tutvutakse erinevate muusikastiilide ja kultuuride lauludega, laiendades oma repertuaari ja muusikalist silmaringi. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega, õpitakse laulma kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen),</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>on tutvunud nootide tähtnimetustega ning nootide asetusega noodijoonestikul; tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause</p> | <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine, arvestades lauljate vokaalseid võimeid<br/>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ja nende järgmine.</p> <p><b>Esmane eesmärk on positiivsete emotsioonide saamine muusika tegemisest.</b><br/>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes. Pillimäng ühismusitseerimisel koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Laulusaadete ja pillilugude õppimisel jälgitakse rütmi (helivältused, rütmifiguurid ja pausid) ja meloodia liikumist. Arvestatakse õpitud noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno jt), kinnistatakse mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Tuletatakse meelde noodijoonestikku (read ja vahed), relatiivset noodisüsteemi (igal noodil on oma kindel koht noodijoonestikul), nootide tähtnimetusi.</p> <p>Tutvustatakse kitarri ja ukulele mänguvõtted. Arvestatakse õpilaste võimekusega. Kuna ukulelel on akorde lihtsam omandada kui kitarril, siis soovitatakse esimesena akordõpet sel pillil. Klassikalisel kitarril soovitavalt harjutada lugude saatmist bassidega, lahtistel keeltel.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>on tutvunud sümfooniaorkestri erinevate pillirühmadega; tunneb keel-, puhk- ja löökpille; oskab kuuldeliselt eristada erinevaid instrumente; eristab kuulamise järgi duur- ja moll-helilaadi.</p> | <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. Kitarri/ukulele/väikekandle/plaatpillide mängimine laulude saateks.</p> <p>Lugude jaotamine eri raskusastmetega partiideks (ainult meloodia mängijad, ainult bassipartii mängijad, eraldi saateakordi mängijad jne; meloodia jagamine väiksemateks muusikalisteks osadeks, nende jaotamine rühmade/mängijate vahel).</p> <p>Figuurinootide kasutamine kitarriõppes</p> <p><b>Muusikainstrumendid.</b></p> <p>Puhkpillid - tutvutakse pillide valmistamise materjalide, heli tekkimise/tekitamise põhimõtetega, huuliku tüüpidega, pillitoru pikkuse muutmise vahendite ja võimalustega eri pillidel (ventiilid, klapid, kuliss). Eristatakse puu- ja vaskpuhkpile nende kõla ja kuju järgi.</p> <p>Löökpillid - tutvutakse pillide valmistamise materjalide, heli tekkimise/tekitamise põhimõtetega. Eristatakse määratlemata ja kindla helikõrgusega löökpille nende kõla ja kuju järgi.</p> <p>Keelpillide - tutvutakse pillide valmistamise materjalide, heli tekkimise/tekitamise põhimõtetega. Eristatakse näppe- ja poogenkeelpille nende kõla ja kuju järgi.</p> <p>Tutvutakse orkestriga - koosseis/pillirühmad, dirigendi roll ja ülesanded.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIIKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>tajub muusika erinevaid elemente (rütm, tempo, pulss, meloodia, harmoonia ja dünaamika), väljendab neid liikumises.</p> | <p>Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt tundma teiste rahvaste muusikapärandit.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Teoste, mis tutvustavad orkestripille, kuulamine-vaatamine, sealhulgas ka pillide valmistamist (materjalid, töövõtted, tööriistad) tutvustavad videod.</p> <p>Erinevate pillide ja pillirühmade kõla eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine.</p> <p>Inimkõrv harjub keskkonnas pidevalt kostuvate helidega. Mis hääli kuuled sa klassis vaikuses tööd tehes? Sõnatud helid - Milliseid sõnatuid helisid sa oma suuga teha oskad? Milliseid helisid sa oma kehaga teha oskad? Räägi oma kaaslasega sõnatute helide keeles. Kuidas väljendada erinevaid tundeid ilma sõnadeta, vaid helisid kasutades - rõõmu, kurbust, pettumust, väsimust, nälga, närvilisust, leina ja viha?</p> <p><b>Muusikaline taju: muusika rütmi, tempo ja dünaamika tunnetamine, erinevate rütmikujundite tuvastamine ning nende väljendamine liikumiste/liigutuste kaudu;</b> oma liikumiste kohandamine vastavalt muusika iseloomule.</p> <p>Ruumiteadlikkus ja koordineatsioon: keha tunnetuse ja koordineatsiooni arendamine; liikumistegevuste kaudu enda ja teiste tunnetamine, arvestamine paiknemisega ruumis ja</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>liikumistrajektooriga; kehakeele kasutamine, arvestades ruumi võimalusi ja muusika iseloomu.</p> <p>Grupisisene suhtlus: tegevusi võib läbi viia üheskoos, rühmades ja ühekaupa tegutsedes, arvestades osalejate vajaduste, oskuste ja võimalustega; teistega arvestamine, grupisisese suhtluse ja koostöö arendamine, luues üheskoos liikumismustreid ja -kavasid.</p> <p>Eneseväljendus ja loovus: muusika, kehakeele ja liikumise kasutamine, et väljendada oma mõtteid ja emotsioone; loovuse arendamine, väljendades ennast isikupärasel viisil läbi liikumise</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke omadusi, võimaluse korral õpitakse rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Muusikavormi väljendamine loovliikumise või improvisatsiooni kaudu üksi või rühmas. Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. Liikumistegevuste kaudu saab rakendada rahvaste muusika teemades käsitletud muusika- ja tantsustiile. Valikuliselt maailma rahvaste tantsude põhisammude õppimine.</p> <p><b>Turvalise ja loomisvabadust toetava keskkonna kujundamine, kus hinnaliseks peetakse ka eksimusi ning õpitakse ebaõnnestunud</b></p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Osaoskus MUUSIKALINE  
OMALOOMING**

|                                                                                                                                                                |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                |                                                                                                        | <p><b>katsetustest, lugupidav suhtumine kaasõpilaste loomingusse.</b></p> <p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos. Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult.</p> <p>Luuakse kaasmänge keha-, rütmi- või plaatpillidel, lihtsamaid lugusid õpitud pillidel, meloodiaid ja laulutekste, loovliikumisi, improvisatsiooni.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Stomp - muusika tegemine erinevate (olme)esemetega.</p> <p>Laulutekstide loomine.</p> <p>Liikumiskompositsiooni ettevalmistamine ja esitamine.</p> <p>Laulu-, tantsu või instrumentaalkompositsiooni loomine.</p> |
| <p><b>8.klass</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümni;<br/>2) laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;</p> | <p><b>Osaoskus LAULMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümni;</p> | <p><b>Laulmine ja hääletehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja sügava/laululise hingamisega. Arendatakse helikõrguste tunnetamist laulmisel, hääleulatust ja -tugevust; pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele, rõhutatakse diktsiooni täpsust ja selgust. Järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil, arvestatakse</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>3) tunneb taktimõõte 2, 3, 4;<br/> 4) suudab kaasa mängida lihtsamaid rütmistruktuure;<br/> 5) oskab lahendada lihtsamaid rütmiülesandeid;<br/> 6) on tutvunud popmuusika ajalooga ja nüüdismuusikaga.</p> | <p>laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;<br/> tunneb taktimõõte 2, 3, 4.</p> | <p>võimete ja hääle isikupäraga, pakkudes toetavat ja vajadusel individuaalset lähenemist.</p> <p>Laulude õppimisel rakendatakse omandatud muusikalist kirjaoskust (helivältused, rütmifiguurid, laulu vorm, dünaamikamärgistused jne). Püütakse edasi anda laulu meeleolu ja sõnumit, kasutatakse dünaamika võimalusi esitada laulu väljendusrikkalt. Laule esitatakse vastavalt oma võimetele ning oma oskuste ja kogemuste kohaselt, arvestatakse esitatava laulu sõnade emotsionaalse tähenduse ja muusikapala stiiliga.</p> <p>Lauldakse a cappella ja saatega, koos, ansamblis ja ka üksi (vastavalt võimalustele ja võimekusele). Esinemiskogemust võimaldatakse erinevate esinemiste kaudu individuaalsetes etteastetes, väikestes rühmades või suuremates koostööprojektides, arendades ka koostöö- ja suhtlusoskusi. Enesekindlust ja positiivset lavakogemust annab toetav ja turvaline keskkond.</p> <p><b>Repertuaar.</b> Lauldakse ühe- ja kahehääelseid ea- ja teemakohaseid eesti ja teiste rahvaste laule. Arvestatakse eesti tähtpäevadega; õpitakse laulma kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Isamaa ilu hoieldes“ (A. Mattiisen/J. Leesment), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal).</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>tunneb taktimõõte 2, 3, 4;<br/>suudab kaasa mängida lihtsamaid<br/>rütmistruktuure;<br/>oskab lahendada lihtsamaid<br/>rütmiülesandeid.</p> | <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine, arvestades lauljate vokaalseid võimeid<br/>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ja nende järgmine.</p> <p><b>Pillimängu praktiseeritakse koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul, kasutades omandatud muusikalist kirjaoskust - jälgitakse rütmi (helivältused, rütmifiguurid ja pausid) ja meloodia liikumist.</b><br/>Arvestatakse õpitud noodikirja märkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, segno jt), kinnistatakse mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes. Lugude jaotamine eri raskusastmetega partiideks (ainult meloodia mängijad, ainult bassipartii mängijad, eraldi saateakordi mängijad jne), meloodia jagamine väiksemateks muusikalisteks osadeks, nende jaotamine rühmade/mängijate vahel).</p> <p>Tutvutakse võimalusel maailma rahvaste (valikuliselt Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikaga läbi pillimängu. Katsetatakse rock- ja popmuusika esitamist vastavalt võimalustele ja võimekusele.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/>Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus, rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel.</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>on tutvunud popmuusika ajalooga ja nüüdismuusikaga.</p> | <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Kahekõne pillide vahel - muusikaline vestlus vaheldumisi, pikkus võib olla eelnevalt kokku lepitud (4/8 lööki).</p> <p>Kitarri, ukulele ja/või väikekandle mängimine laulude saateks, kasutades õppijate võimekusele sobivat raskusastet (akordid, üks keel/bassikeel)</p> <p>Digivõimaluste katsetamine pillimängus, nt luupide loomine rakendusega Loop Station.</p> <p><b>Heli ja selle omadused. Elektrofonid.</b></p> <p><b>Arvutimuusika. Tutvutakse heli ja selle omadustega ning eristatakse kõla ja kuju järgi akustilisi ja elektroonilisi muusikainstrumente.</b></p> <p>Tutvutakse arvutimuusika arengulooga ja selle loomise võimalustega.</p> <p>Muusikatööstus. Tutvutakse helisalvestuse ja muusikatehnika arengulooga. Õpitakse tundma autorikaitse seadust ja autoriõigusega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).</p> <p>Rock- ja popmuusika stiilid - nimetused, iseloomulikud tunnused, tuntumad esitajad - tutvustatavad stiilid võivad olla valitud õpilaste eelistusi arvestades.</p> <p>Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ja õpitakse valikuliselt tundma ja eristama Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika rahvaste muusikat.</p> <p>Rock- ja popmuusika. Kuulatakse ja võrreldakse rock- ja popmuusika stiile, saadakse ülevaade</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                              | <p>stiilide algusaegadest ja arengust. Luuakse seosed levimuusika arenguga Eestis.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/>         Muusika loob meeleolu - pane silmad kinni ja kuula erinevate filmistseenide taustamuusikat. Millist muusikat kasutatakse põnevusfilmides, millist aga multifilmides? Milline muusika seostub sulle komöödiate ja fantaasiafilmidega, milline armastusfilmidega? Milliseid pille kasutatakse eri tüüpi filmide taustamuusikas? Mil määral mõjutab taustamuusika filmi meeleolu? Muusikas tähistab paus vaikushetke. Filmides rõhutatakse vaikushetki sageli häältega – vee tilkumise, käokella tiksumise või õrna flöödimuusikaga.<br/>         Temaatilise postri või esitluse loomine paaris- või rühmatööna.<br/>         Lemmikartisti (rock/pop) ja/või tema tuntuma/meeldivaima loo tutvustus.<br/>         Ajatelje koostamine muusikatehnika/keskkondade arengu kohta (2000 - ...)<br/>         Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid, sh kodukohaga seotud kultuuriväärtuslikud ehitised, asutused jt.<br/>         Arvamuse avaldamine/arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või artistide kohta.</p> <p><b>Muusikaline taj:</b> muusika rütmi, tempo ja dünaamika tunnetamine, erinevate rütmikujundite tuvastamine ning nende väljendamine liikumiste/liigutuste kaudu; oma</p> |
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE LIHKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|  |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>tajub muusika erinevaid elemente (rütm, tempo, pulss, meloodia, harmoonia ja dünaamika), väljendab neid liikumises;</p> <p>tunneb taktimõõte 2, 3, 4.</p> | <p><b>liikumiste kohandamine vastavalt muusika iseloomule.</b></p> <p>Ruumiteadlikkus ja koordineatsioon: keha tunnetuse ja koordineatsiooni arendamine; liikumistegevuste kaudu enda ja teiste tunnetamine, arvestamine paiknemisega ruumis ja liikumistrajektoridega; kehakeele kasutamine, arvestades ruumi võimalusi ja muusika iseloomu.</p> <p>Grupisisene suhtlus: tegevusi võib läbi viia üheskoos, rühmades ja ühekaupa tegutsedes, arvestades osalejate vajaduste, oskuste ja võimalustega; teistega arvestamine, grupisisese suhtluse ja koostöö arendamine, luues üheskoos liikumismustreid ja -kavasid.</p> <p>Eneseväljendus ja loovus: muusika, kehakeele ja liikumise kasutamine, et väljendada oma mõtteid ja emotsioone; loovuse arendamine, väljendades ennast isikupärasel viisil läbi liikumise</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.</p> <p>Praktilised tööd (valik ideid õpetajale)<br/>Liikumistegevuste kaudu saab rakendada rahvaste muusika teemades käsitletud muusika- ja tantsustiile (nt Ladina-Ameerika tantse rumba, samba jt, kasutades nende põhisamme)</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKALINE OMALOOMING</b></p> | <p>Liikumistegevustes (näiteks tantsukompositsiooni loomisel) saab kasutada rockmuusika erinevaid tantsustiile (nt kantri, disko, hip-hop jt).</p> <p><b>Kui kooli õppenõukogu nii otsustab, teeb ka LÕK õpilane loovtööd.</b> Muusika pakub selleks mitmesuguseid võimalusi - laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming.</p> <p><b>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos.</b> Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult.</p> <p>Luuakse lihtsaid meloodiaid, erinevaid muusikast lähtuvaid tekste, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja ostinatosid. Väikekandlel, plokkflöödil, kitarril või ukulelel esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakenduste ja programmidega</p> <p>Omaloomingu meloodia noodistamisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/> Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust.<br/> Helide salvestamine ja töötlemine oma nutiseadmega.<br/> Laulutekstide loomine.<br/> Rokk- ja/või popmuusika stiilis tantsukompositsiooni loomine.</p> |
|--|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                              | Laulu-, tantsu- või instrumentaalkompositsiooni loomine inspireeritult maailma rahvaste muusikast.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>9.klass</b><br><br>Öpilane:<br><br>1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümni;<br>2) laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;<br>3) tunneb järgmisi muusikažanre: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia;<br><br>NB ka riiklikus määruses on puudu 4).<br>5) on tutvunud üldtuntud näidetega klassikalisest muusikast;<br>6) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille;<br>7) on mängujuhiks noorematele õpilastele mängudepäeval, suudab liikumismänge juhtida. | <b>Osaoskus LAULMINE</b><br><br>Öpilane:<br><br>laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümni;<br>laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga. | <b>Laulmine ja hääletehnika.</b> Lauldakse loomuliku kehahoiu ja sügava/laululise hingamisega. Arendatakse helikõrguste tunnetamist laulmisel, hääleulatust ja -tugevust; pööratakse tähelepanu meloodia puhtale intoneerimisele, rõhutatakse diktsiooni täpsust ja selgust. Järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil, arvestatakse võimete ja hääle isikupäraga, pakkudes toetavat ja vajadusel individuaalset lähenemist.<br><br>Laulude õppimisel kasutatakse omandatud muusikalist kirjaoskust (helivältused, rütmifiguurid, laulu vorm jne). Püütakse edasi anda laulu meeleolu ja sõnumit, kasutatakse dünaamika võimalusi esitada laulu väljendusrikkalt. Laule esitatakse vastavalt oma võimetele ning oma oskuste ja kogemuste kohaselt, arvestatakse esitatava laulu sõnade emotsionaalse tähenduse ja muusikapala stiiliga.<br><br>Lauldakse a cappella ja saatega, koos, ansamblis ja ka üksi (vastavalt võimalustele ja võimekusele). Esinemiskogemust võimaldatakse erinevate esinemiste kaudu individuaalsetes etteastetes, väikestes rühmades või suuremates koostööprojektides, arendades ka koostöö- ja suhtlusoskusi. Enesekindlust ja positiivset lavakogemust annab toetav ja turvaline keskkond.<br><br><b>Repertuaar.</b> Lauldakse ühe- ja kahehäälseid eaja teemakohaseid eesti ja teiste rahvaste laule. Arvestatakse eesti tähtpäevadega; õpitakse |

|  |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus PILLIMÄNG</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille.</p> | <p>laulma kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L. Koidula), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Saaremaa valss“ (R. Valgre / D. Vaarandi), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal).</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine, arvestades lauljate vokaalseid võimeid.</p> <p>Õpitud ühislaulude kordamine.</p> <p>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ja nende järgmine.</p> <p><b>Pillimängu praktiseeritakse koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul, kasutades omandatud muusikalist kirjaoskust. Süvendatakse pillimänguoskusi (ukulele/kitarr) ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes.</b></p> <p>Arendatakse õpilaste rütmi- ja meloodiataju, esinemisjulgust, suhtlemis- ja koostööoskusi.</p> <p>Luuakse võimalusi loovaks eneseväljenduseks ja omaloomingu esitamiseks.</p> <p>Tutvutakse maailma rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikaga läbi pillimängu.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Osaoskus MUUSIKA KUULAMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>tunneb järgmisi muusikažanre: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia;<br/>on tutvunud üldtuntud näidetega klassikalisest muusikast;<br/>väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille.</p> | <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b></p> <p>Lugude jaotamine eri raskusastmetega partiideks (ainult meloodia mängijad, ainult bassipartii mängijad, eraldi saateakordi mängijad jne; meloodia jagamine väiksemateks muusikalisteks osadeks, nende jaotamine rühmade/mängijate vahel).</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillidel ostinato'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine.</p> <p>Kitarri/ukulele/väikekandle/plaatpillide mängimine laulude saateks.</p> <p>Kahekõne pillide vahel - muusikaline vestlus vaheldumisi, pikkus võib olla eelnevalt kokku lepitud (näiteks 8 pulsilööki).</p> <p>Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel, rütmimängud.</p> <p>Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel.</p> <p><b>Hääl. Tutvutakse hääleorganitega (hingamiselundid, hääletekitajad, resonaatorid), hääle tekkimise protsessiga, häälemurde ning hääle hoidmise viisidega.</b></p> <p>Kuulatakse ning eristatakse hääleliike.</p> <p>Orkester. Muusikanäidete abil tutvutakse orkestri kujunemise, liikide ja koosseisudega. Õpitakse tundma sümfooniaorkestri koosseisu ning paigutust. Tutvutakse Eesti (esindus)orkestritega.</p> <p>Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse tundma Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika muusikat.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Muusikateater. Näidete abil õpitakse tundma muusikateatri nelja olulisemat alaliiki (ooper, operett, muusikal, ballett). Tutvutakse ooperi, opereti, muusikali ja balleti kujunemise looga ning kuulatakse olulisemate heliloojate (Giuseppe Verdi, Georges Bizet, Jacques Offenbach, Andrew Lloyd Webber, Pjotr Tšaikovski jne) loomingut. Luuakse seosed lavamuusika arenguga Eestis, tutvutakse Eesti tuntumate lauljate ja tantsijatega.</p> <p>Džässmuusika. Tutvutakse džässmuusika kujunemise looga. Näidete abil õpitakse tundma džässmuusika põhijooni ja stiile. Kuulatakse olulisemate maailma ja eesti džässmuusika heliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldut.</p> <p>Filmimuusika. Tutvutakse filmimuusika ajaloo etappidega. Kuulatakse olulisemate maailma ja eesti filmimuusika heliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldut.</p> <p><b>Praktiliste tööde näiteid:</b><br/> Küsimuste koostamine teema kohta (viktoriini koostamine). Elevust tekitab ka "valede" vastuste väljamõtlemine (Kahooti-tüüpi viktoriini puhul). Youtubest näidete otsimine (näiteks "Väikeste luikede tantsu" põnevamad/erinevad versioonid), oma "leiu" esitlemine koos selgitusega - miks just see?<br/> Karjääriõpe - arutleda ja mõelda läbi - milliste ametite esindajad peavad tegema tööd selleks, et üks lavateos (näiteks ooper) publikuni jõuaks?<br/> Ametinimetused ja sinna juurde selgitus - mida teeb. Siinkohal saab tutvustada ka infoportaale ja</p> |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>MUUSIKALINE LIIKUMINE</b></p> <p>Õpilane:</p> <p>tajub muusika erinevaid elemente (rütm, tempo, pulss, meloodia, harmoonia ja dünaamika), väljendab neid liikumises;</p> <p>on mängujuhiks noorematele õpilastele mängudepäeval, suudab juhtida liikumismänge;</p> <p>tunnetab ja rakendab liikudes muusika karakterit ja väljendusvahendeid (III kooliastme 5. õpitulemus).</p> | <p>õppimisvõimalusi (<a href="https://haridusportaal.edu.ee/ametialad">https://haridusportaal.edu.ee/ametialad</a>).</p> <p>Võrdlustabeli koostamine (lahtrite arvu ja sisu saab kohandada vastavalt võimekusele) - ühised jooned ja erinevused.</p> <p>Külastatud kontsertide, muusikaliste etenduste, kuulnud muusikapalade ja esituste kohta kirjelduse koostamine ja oma arvamuse avaldamine. Etteantud küsimuste või kavapunktide järgi muusikapala/esituse/kontserdi kirjeldamine (mis, kus, millal, kes esines jne), enda arvamuse/hinnangu põhjendamine.</p> <p><b>Muusikaline taju: muusika rütmi, tempo ja dünaamika tunnetamine, erinevate rütmikujundite tuvastamine ning nende väljendamine liikumiste/liigutuste kaudu; oma liikumiste kohandamine vastavalt muusika iseloomule.</b></p> <p>Ruumiteadlikkus ja koordineatsioon: keha tunnetuse ja koordineatsiooni arendamine; liikumistegevuste kaudu enda ja teiste tunnetamine, arvestamine paiknemisega ruumis ja liikumistrajektooridega; kehakeele kasutamine, arvestades ruumi võimalusi ja muusika iseloomu.</p> <p>Grupisisene suhtlus: tegevusi võib läbi viia üheskoos, rühmades ja ühekaupa tegutsedes, arvestades osalejate vajaduste, oskuste ja võimalustega; teistega arvestamine, grupisisese suhtluse ja koostöö arendamine, luues üheskoos liikumismustreid ja -kavasid.</p> <p>Eneseväljendus ja loovus: muusika, kehakeele ja liikumise kasutamine, et väljendada oma mõtteid</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>MUUSIKALINE OMALOOMING</b><br/> Õpilane:<br/> katsetab muusikalises tegevuses erinevaid ideid, hindab isikupära ja väljendusrikkust (III kooliastme 4. õpitulemus);<br/> tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda (III kooliastme 7. õpitulemus).</p> | <p>ja emotsioone; loovuse arendamine, väljendades ennast isikupärasel viisil läbi liikumise.</p> <p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale/tantsudele iseloomulikke karaktereid ja erinevaid tantsustiile.</p> <p>Praktilised tööd (valik ideid õpetajale)<br/> Balletisammude põhipositsioonide katsetamine<br/> Liikumistegevuste kaudu saab rakendada rahvaste muusika temades käsitletud muusika- ja tantsustiile.<br/> Õpilaste rakendamine Liikuma kutsuva kooli mängujuhidena vahetundides.</p> <p><b>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või üheskoos. Katsetatakse ideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka lõimitult.</b> Luuakse kaasmänge keha-, rütmi- või plaatpillidel, lihtsamaid lugusid õpitud pillidel, meloodiaid ja laulutekste, loovliikumisi, improvisatsiooni.</p> <p>Muusikaloomet võib katsetada erinevates veebikeskkonnades (Incredybox, Ableton Live, BandLab, GarageBand, Musescore, Noteflight, Loop Station jt).</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA MUUSIKA